

นาฎยา พิลางาม : การสื่อสารของกลุ่มอาชีพ ชุมชนยอดแก้ว อ.เมือง จ.หนองคาย.
(COMMUNICATION OF THE YODKEAW OCCUPATION GROUP , MUANG
DISTRICT , NONG KHAI PROVINCE)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร. ประมว สตะเวทิน, 144 หน้า. ISBN 974-14 -3361 -1

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ คือ เพื่อศึกษาถึงการสื่อสารของกลุ่มอาชีพ ชุมชนยอดแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย และปัจจัยการสื่อสารที่มีผลต่อเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำกลุ่ม 10 คน สมาชิก 20 คน บุคคลภายนอก 10 คน ของกลุ่มอาชีพ ชุมชนยอดแก้ว และโดยการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผลการวิจัย พบว่า

1. การสื่อสาร มีลักษณะการสื่อสารแบบเกี่ยวข้องกัน เป็นการสื่อสารระหว่างคนที่มีความคล้ายคลึงกัน บทบาทของสมาชิกในกลุ่ม แบ่งออกได้เป็น 4 บทบาท คือ บทบาทสมาชิก บทบาทดวงดาว บทบาทที่โดดเด่น และบทบาทของผู้ช่วยชายขอบ

2. ปัจจัยการสื่อสารที่มีผลต่อเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง

ปัจจัยด้านองค์ประกอบ

2.1 ทักษะการสื่อสาร (1) ทักษะการสื่อสารของผู้ส่งสาร ; ก) ผู้นำเป็นผู้ส่งสาร ; ผู้นำมีทักษะการสื่อสารที่ดี เมื่อผู้นำทำการสื่อสารกับสมาชิกหรือผู้นำคนอื่น การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ข) สมาชิกเป็นผู้ส่งสาร ; สมาชิกมีทักษะการสื่อสารไม่ดี เมื่อสมาชิกทำการสื่อสารกับผู้นำ การสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงต้องทำการสื่อสารผ่านคนกลาง แต่เมื่อสมาชิกทำการสื่อสารกับสมาชิกคนอื่น การสื่อสารมีประสิทธิภาพ (2) ทักษะการสื่อสารของผู้รับสาร ; ก) ผู้นำเป็นผู้รับสาร ; ผู้นำมีทักษะการสื่อสารที่ดี การสื่อสารของสมาชิกและผู้นำคนอื่นจึงมีประสิทธิภาพ ข) สมาชิกเป็นผู้รับสาร ; สมาชิกมีทักษะการสื่อสารไม่ดี การสื่อสารของผู้นำจึงไม่มีประสิทธิภาพ แต่การสื่อสารของสมาชิกคนอื่นมีประสิทธิภาพ

2.2 ทัศนคติต่อตนเอง (1) ทัศนคติต่อตนเองของผู้ส่งสาร ; ก) ผู้นำเป็นผู้ส่งสาร ; ผู้นำมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง เมื่อผู้นำทำการสื่อสารกับสมาชิกหรือผู้นำคนอื่น การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ข) สมาชิกเป็นผู้ส่งสาร ; สมาชิกมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเอง เมื่อสมาชิกทำการสื่อสารกับผู้นำ การสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพ แต่เมื่อทำการสื่อสารกับสมาชิกคนอื่น การสื่อสารมีประสิทธิภาพ (2) ทัศนคติต่อตนเองของผู้รับสาร ; ก) ผู้นำเป็นผู้รับสาร ; ผู้นำมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง การสื่อสารของสมาชิกและผู้นำคนอื่นมีประสิทธิภาพ ข) สมาชิกเป็นผู้รับสาร ; สมาชิกมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเอง การสื่อสารของผู้นำจึงไม่มีประสิทธิภาพ แต่การสื่อสารของสมาชิกคนอื่นมีประสิทธิภาพ

2.3 ระดับความรู้ (1) ระดับความรู้ของผู้ส่งสาร ; ก) ผู้นำเป็นผู้ส่งสาร ; ผู้นำมีระดับความรู้สูง เมื่อผู้นำทำการสื่อสารกับสมาชิกหรือผู้นำคนอื่น การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ข) สมาชิกเป็นผู้ส่งสาร ; สมาชิกมีระดับความรู้ต่ำ เมื่อสมาชิกทำการสื่อสารกับผู้นำ การสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพ แต่เมื่อทำการสื่อสารกับสมาชิกคนอื่น การสื่อสารมีประสิทธิภาพ เพราะมีความรู้ระดับเดียวกัน (2) ระดับความรู้ของผู้รับสาร ; ก) ผู้นำเป็นผู้รับสาร ; การสื่อสารของผู้นำคนอื่นและสมาชิกมีประสิทธิภาพ ข) สมาชิกเป็นผู้รับสาร ; การสื่อสารของผู้นำไม่มีประสิทธิภาพ แต่การสื่อสารของสมาชิกคนอื่นมีประสิทธิภาพ เพราะมีความรู้ระดับเดียวกัน

2.4 สื่อ สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ภายนอก ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และสื่อบุคคล สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ภายใน ได้แก่ สื่อบุคคลและโทรศัพท์ ส่วนสื่อที่ใช้ในการสื่อสารภายนอกเกี่ยวกับการติดต่อขอข้อมูล และการออกไปสาธิตนอกศูนย์ ได้แก่ สื่อบุคคล , เสียงตามสาย , โทรศัพท์ และ จุลสาร หรือเอกสารราชการ

2.5 สาร (1) รหัสสารที่ใช้มีทั้งวงจนะและอวงจนะ (2) ผู้นำมีวิธีการจัดสารดีกว่าสมาชิก

รูปแบบการสื่อสาร มีการใช้ทั้งการสื่อสารที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ใช้การสื่อสารแบบสองทาง และใช้ทั้งรหัสที่เป็นวงจนะและอวงจนะ

4785081628 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: COMMUNICATION / GROUP FORMATION / FACTOR / DEVELOPMENT

MISS NATTAYA PHILANGAM : COMMUNICATION OF THE YODKEAW OCCUPATION GROUP , MUANG DISTRICT , NONG KHAI PROVINCE.

THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF. PARAMA SATAWEDIN , Ph.D. , 144 pp.

ISBN 974-14 -3361-1

The objectives of this research were to study the communication of the Yodkeaw Occupation Group , Muang District , Nongkhai Province and communication factors affecting strong community network. It is a qualitative research which was carried out by means of in-depth interview with 10 leaders , 20 members and 10 outsiders of the Yodkeaw Occupation Group and nonparticipant observation. The findings of the research were as follows : 1. **Communication** . The form of communication was interlocking personal network. Communication occurred between persons who were homophilous . There were 4 roles among the members ; the membership role , the star role , the isolate role and the boundary-spanning role.

2. Communication factors affecting strong community network : Communication Elements

2.1 **Communication skills** (1) Communication skills of sender ; A) Leaders as senders ; they had good communication skills . When they communicated to members or other leaders the communication was effective. B) Members as senders ; they had no good communication skills. When they communicated to leaders the communication was ineffective. They , therefore, had to communicate through intermediate person. But when they communicated to other members the communication was effective. (2) Communication skills of receiver ; A) Leaders as receivers ; they had good communication skills. Communication of members and other leaders was effective. B) Members as receivers ; they had no good communication skills. Communication of leaders was ineffective but communication of other members was effective.

2.2 **Attitude toward self** (1) Attitude toward self of sender ; A) Leaders as senders , they had positive attitude toward self . When they communicated to members or other leaders the communication was effective. B) Members as senders; they had negative attitude toward self . When they communicated to leaders the communication was ineffective. But when they communicated to other members the communication was effective. (2) Attitude toward self of receiver ; A) Leaders as receivers. They had positive attitude toward self. Communication of members and other leaders was effective. B) Members as receivers ; they had negative attitude toward self. Communication of leaders was ineffective. But communication of other members was effective

2.3 **Knowledge level** (1) Knowledge level of sender ; A) Leaders as senders; they had high knowledge level . When they communicated to other leaders or members the communication was effective. B) Members as sender ; they had low knowledge level. When they communicated to leaders the communication was ineffective. But when they communicated to other members the communication was effective because they had the same knowledge level. (2) Knowledge level of receiver ; A) Leaders as receivers ; communication of other leaders or members was effective B) Members as receivers ; communication of leaders was ineffective. But communication of other members was effective because they had the same knowledge level.

2.4 **Channel** The channels of the external public relations were radio , television , internet and personal channel. The channels of internal public relations were personal channel and telephone. The channels of external communication concerning open house and demonstration were personal channel , radio diffusion exchange , telephone and pamphlet or official document.

2.5 **The message** (1) Both verbal message codes and nonverbal message codes were used. (2) The leaders had better message treatment than the members.

Communication Pattern ; Both formal and informal communication were used. It was two-way communication. Both verbal and nonverbal codes were employed.